Europos Parlamentas
2019-2024

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

2020/2017(INI)

21.4.2020

NUOMONĖS PROJEKTAS

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto

pateiktas Kultūros ir švietimo komitetui

dėl dirbtinio intelekto švietimo, kultūros ir audiovizualiniame sektoriuose (2020/2017(INI))

Nuomonės referentė: Maria da Graça Carvalho

PASIŪLYMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Kultūros ir švietimo komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

A. kadangi lyčių lygybė yra vienas iš pagrindinių Sutartyse įtvirtintų Europos Sąjungos principų ir turėtų būti atspindima visose ES politikos srityse, ypač švietimo, kultūros ir audiovizualinėje srityse;

B. kadangi lyčių nelygybė ir diskriminacija atkartojama kuriant, pildant duomenimis ir naudojant dirbtinio intelekto (DI) sistemas; kadangi neišsamūs duomenų rinkiniai ir klaidingas šališkumas gali iškreipti dirbtinio intelekto sistemos samprotavimą ir kelti pavojų lyčių lygybei visuomenėje;

C. kadangi lyčių nelygybė taip pat sukuriama ir atkartojama per kalbą ir vaizdus, kuriuos platina žiniasklaida ir dirbtiniu intelektu grindžiamos programos; kadangi švietimas, kultūros programos ir audiovizualinis turinys yra pagrindinė kovos su lyčių stereotipais priemonė;

D. kadangi dirbtinio intelekto sektoriuose moterų, kaip kūrėjų arba vartotojų, yra gerokai per mažai; kadangi visas moterų įgūdžių, žinių ir kvalifikacijų potencialas skaitmeninėse, dirbtinio intelekto ir IRT (informacinių ir ryšių technologijų) srityse gali prisidėti prie Europos ekonomikos skatinimo; kadangi pasaulyje tik 22 proc. dirbtinio intelekto specialistų yra moterys; kadangi dėl moterų trūkumo dirbtinio intelekto kūrimo procese ne tik didėja šališkumo rizika, bet ir ES praranda talentus, viziją ir išteklius, o tai kliudo inovacijoms;

1. mano, kad dirbtinis intelektas turi didelį potencialą skatinti lyčių lygybę, jei bus panaikintas sąmoningas ir nesąmoningas šališkumas; pabrėžia, kad dirbtinis intelektas turi atsižvelgti į moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo principus ir vertybes; be to, pabrėžia, kad svarbu laikytis rizika grindžiamo požiūrio ir nuolat stebėti esamus ir naujus algoritmus;

2. ragina vykdyti politiką, skirtą didinti moterų dalyvavimą su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika (angl. STEM) ir dirbtiniu intelektu susijusiose srityse bei taikyti daugiapakopę strategiją siekiant panaikinti lyčių nelygybę visuose skaitmeninio sektoriaus švietimo ir užimtumo lygmenyse;

3. ragina Komisiją ir valstybes nares rengiant politiką ir teisės aktus atsižvelgti į dirbtinį intelektą iš lyčių perspektyvos ir prireikus pritaikyti esamus teisės aktus, įskaitant ES programas;

4. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti politikos priemones, kuriose būtų visapusiškai įtrauktas lyčių aspektas, pvz., informuotumo didinimo kampanijas, mokymus ir mokymo programas, kuriomis piliečiams būtų teikiama informacija apie tai, kaip veikia algoritmai, ir apie jų poveikį kasdieniam gyvenimui;

5. pabrėžia, kad svarbu kurti ir diegti dirbtinio intelekto taikomąsias programas švietimo, kultūros ir audiovizualiniame sektoriuose renkant tikslesnius ir pagal lytį suskirstytus

duomenis ir, jei reikia, taikant modernius mašinų mokymuisi skirtus šališkumo šalinimo metodus, siekiant ištaisyti stereotipinį šališkumą dėl lyties, kuris gali turėti neigiamą poveikį;

6. pabrėžia, kad reikia įvairių kūrėjų ir inžinierių grupių, kurios dirbtų kartu su pagrindiniais švietimo, kultūros ir audiovizualinio sektorių veikėjais, kad būtų išvengta netyčinio lyčių ir kultūrinio šališkumo įtraukimo į dirbtinio intelekto algoritmus, sistemas ir taikomąsias programas.